

PLA DOCENT

Curs : 3r
Especialitat: Direcció Escènica i Dramatúrgia
Codi de l'assignatura: 553004
Assignatura: Direcció d'Actors III
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Crèdits ECTS de l'assignatura: 6 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 150h
Impartició: -----
Professors/es:
Descriptors: Metodologia i pràctica de la direcció d'actors d'una escena.
Requisits: Direcció d'Actors II
Observacions:

COMPETÈNCIES QUE S'ADQUIRIRAN EN CURSAR L' ASSIGNATURA:

Competències generals (transversals):

1. Capacitat per sintetitzar al màxim el missatge d'una escena.
2. Capacitat per aportar una lectura personal de l'escena, sempre tenint en compte quina és la proposta de l'autor (determinar- la si és possible). Ser conscients en tot cas de les possibles diferències i opcions que el text propicia o de si es treballa "contra-text".
3. Capacitat per treballar amb flexibilitat, adaptant-se a les circumstàncies i als actors.
4. Capacitat per desenvolupar la intuïció i la intel·ligència emocional en el tracte amb els actors.
5. Capacitat per establir la comunicació amb els actors amb missatges senzills, clars, útils.
6. Capacitat per distingir la diversitat dels actors (tècnica i psicològicament) per tal de poder comunicar-se amb eficàcia.
7. Capacitat per respectar el treball dels companys i per elaborar una crítica constructiva.
8. Capacitat per aprendre dels propis errors i dels errors dels companys.

9. Capacitat per assumir riscos i també els propis errors.

Competències Específiques:

1. Aprendre a organitzar el temps d'assaig.
2. Aprendre a conduir el treball de taula.
3. Aprendre a mirar i a treure conclusions operatives de la mirada.
4. Aprendre a establir les diferències entre les diverses passades d'una escena, analitzar-les i modificar allò que sigui oportú.
5. Aprendre a comunicar-se amb els actors amb la màxima precisió i operativitat.
6. Aprendre a detectar les característiques professionals dels intèrprets.
7. Aprendre a analitzar un text des del punt de vista del treball actoral.
8. Aprendre a respectar les aportacions dels actors tractant-los com a creadors del mateix procés creatiu.

RESULTATS D'APRENTATGE:

CONEIXEMENTS:

- Saber quins elements psicofísics impulsen l'actor per tal de generar acció.
- Conèixer el concepte d'acció-diana com a motor de l'actuació.
- Aprofundir en el concepte d'interacció actoral.
- Conèixer el principi d'adaptació actoral.
- Identificar la partitura emocional i d'atmosfera d'una escena.
- Aprofundir en l'acció verbal i la seva relació amb la pragmàtica del text.
- Conèixer els nivells d'organització d'una escena.
- Aprofundir en els conceptes de tempo i ritme d'una escena.

HABILITATS/PROCEDIMENTS/DESTRESES:

- Saber plantejar i aplicar moviment emocional a una escena.
- Establir i fer entendre als actors la dinàmica del text d'una escena.

- Utilitzar eines comunicatives adequades al treball dels actors.
- Fer devolucions que estimulin l'imaginari de l'actor.
- Saber construir l'escena a partir de la presència i la corporalitat dels actors.
- Establir la relació entre paraula i acció física en l'escena.
- Determinar la direcció del text i la seva relació amb l'espai.
- Dissenyar els moviments i desplaçaments dels actors en funció de la dramaturgia actoral.
- Saber analitzar la semiologia gestual dels actors com a eina de significació dels personatges.
- Utilitzar el concepte de status per tal de generar conflicte a l'escena.
- Poder acompanyar els actors en la construcció de la partitura actoral.

ACTITUDS:

- Tenir una mirada empàtica del procés de treball amb els actors.
- Tenir una qualitat de presència i atenció per tal de motivar els actors.
- Ser capaç de tenir una actitud de lideratge.
- Ser capaç de prendre decisions evolutives i no involutives.
- Ser capaç de gestionar els possibles conflictes que es deriven del procés de treball.
- Ser capaç d'aprendre dels errors.
- Ser inquiet per tal de explorar diferents metodologies de treball amb els actors.

TEMES:

1. Preparació dels intèrprets per l'assaig, respecte a la seva fisicalitat i als continguts del material que constitueix el punt de partida.
2. Organització del treball amb els intèrprets. Planificació. Proposta de desenvolupament del material proposat i metodologia d'implementació.
3. Creació de l'acció a partir del text: El procés d'anàlisi de l'acció. Text i subtext: el treball invisible de l'actor. Introducció als conceptes bàsics per a l'anàlisi de l'acció comunicativa elemental:

circumstàncies, situació, estímul, emoció, objectiu, acció psicofísica.

4. Mètode inductiu i deductiu: del particular al general i viceversa. Anàlisi creativa. Definició de la situació escènica: determinació de l'espai i imaginació del moviment per a una comprensió física del text.
5. El paper de la imaginació i la improvisació en la construcció de l'escena amb els intèrprets.
6. Expressivitat de l'intèrpret. Elements estàtics i elements dinàmics. Ús expressiu de la veu i el cos. Plasticitat. Tempo-ritme. Estètica i estil de l'expressió actoral en relació al projecte proposat.
7. La direcció dels actors com a hipòtesi de treball i com a procés. Definició del projecte i experimentació pràctica. Com el treball dels intèrprets modifica el projecte i el sentit de la possible escenificació: capacitat d'observació, discerniment i modificació.
8. Relació, comunicació i transferència amb els intèrprets. Capacitat per guiar i motivar els intèrprets, utilitzant elements tècnics de comunicació per afinar la construcció d'indicacions, l'ambició artística i un compromís amb el treball.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

La metodologia es basa en la reflexió i el desenvolupament d'un treball pràctic a partir de les textualitats contemporànies proposades pel professorat. A partir d'aquests textos s'estableixen els fonaments del treball de creació d'acord amb les especificitats de la proposta, a partir de la qual es potencia l'autonomia de l'alumnat, orientat pel /la docent, per tal d'assolir les hipòtesis plantejades individualment, donant l'espai per la creació personal.

Cada alumne treballa un projecte supervisat pel professorat i és actiu en l'anàlisi i el desenvolupament del treball dels seus companys/nyes.

Les modalitats docents que s'utilitzen són:

-Classe magistral:

Sessió grupal, expositiva i demostrativa dels conceptes a treballar. Primera aproximació a l'anàlisi general dels textos triats amb la finalitat de comprendre les tècniques idònies per dirigir els intèrprets i generar material escènic.

-Seminari pràctic:

Construcció del coneixement a través de l'activitat pràctica de l'alumnat. El professorat acompanya a l'alumnat en el desenvolupament del seu projecte afavorint un bon clima de treball, una actitud creativa, col·laborativa amb compromís ètic i estètic, posant especial atenció en la relació entre direcció i intèrprets.

-Tutoria lectiva:

Atenció personalitzada a l'alumnat. El professorat ajuda, orienta i guia en el procés d'aprenentatge.

AVALUACIÓ:

L'avaluació és contínua i sumativa segons els assoliments dels resultats d'aprenentatge, i es fa seguint el quadre de rúbriques de l'assignatura. Aquest procés d'avaluació es duu a terme plantejant, des de l'inici, els objectius i el treball a fer; compartint les rúbriques i els criteris d'avaluació; i proporcionant bibliografia, i videografia (en el cas que n'hi hagi). L'avaluació considera el procés de treball i d'aprenentatge en la realització dels assajos i la participació activa en el treball dels companys.

Atès que es tracta d'una assignatura pràctica, la presencialitat és inqüestionable i s'estableix un màxim de tres absències en total.

CRITERIS D'AVUACIÓ

Assistència: A partir de tres absències, l'estudiant serà considerat com a no aprovat.

Actitud i Participació (20%)

- Assistència obligatòria i puntualitat.
- Treball autònom.
- Actitud proactiva, madura i conscient davant del treball.
- Capacitat per al lideratge efectiu.
- Preparació dels assajos i dels materials.

Evolució en la conducció dels assajos (70%)

Preparació efectiva dels assajos.

- Capacitat per a la planificació.
- Claredat en la direcció i enfocament dels materials proposats.
- Propostes creatives que estimulin l'imaginari dels intèrprets.
- Desenvolupament de l'assaig i direcció de la proposta.

Assoliment dels objectius generals de l'assignatura.

- Capacitat per a buscar elements que enriqueixin els assajos.
- Concentració i eficàcia durant els assajos.
- Organització del temps d'assaig.
- Capacitat d'afrontar els moments crítics en el procés dels assajos.
- Desenvolupament dels assajos basat en l'anàlisi i les idees.
- Capacitat per desenvolupar el material sorgit durant els assajos.
- Habilitat per a la composició.
- Escolta activa i disposició per a modificar segons les indicacions o comentaris dels intèrprets i del professor/a.
- Capacitat de lideratge efectiu en el procés d'execució.

Anàlisi i conclusions (10%)

Articulació del pensament, síntesi i conclusions a partir de l'experiència del procés viscuda a classe i els materials textuais i/o visuals consultats.

BIBLIOGRAFIA:

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Artaud, Antonin. *El teatro de la crueldad.* La pajarita de papel Ediciones, 2019.

Artaud, Antonin. *El teatro i el seu doble,* Editorial Anagrama. 1970.

Dekoven, Lenore. *Changing Direction: A Practical Approach to Directing Actors in Film and Theatre.* Focal Press 2006.

Barba, Eugenio y Saverese, Nicola, *El arte secreto del actor.* Ed: Escenologia, 2009.

Bogart, Anne, *La preparación del director.* Ed: Alba editorial, 2008.

Boenisch, Peter M. And Thomas Ostermeier. *The Theatre of Thomas Ostermeier.* 1 edition. Routledge, 2016.

Chejov Michael. *Sobre la técnica de la actuación* ALBA ediciones. Madrid, 2002.

Donnellan, Decland. *El actor y la diana*. Ed. Fundamentos -RESAD-. Madrid, 2004.

Hagen, Uta. *Respecting of acting*. Macmillian New York, 1973.

Lecoq, Jacques. *El Cuerpo Poético*. Traducido por Joaquín Hinojosa y M^a del Mar Navarro. Barcelona: Alba, 2016.

Meyerhold, Vsevolov, *El actor sobre la escena*. Ed: Quinta Escena, México, 2012.

Mitchell, Katie. *L'ofici de dirigir*. Angle Editorial. Institut del Teatre 2018

Richards, Thomas. *Trabajar con Grotowski sobre las acciones físicas*. Alba Editorial s.l.u. Barcelona, 2005

Suzuki, Tadashi. *The Way of Acting: The Theatre Writings of Tadashi Suzuki*. Traducido por J. Thomas Rimer. 1st edition. New York, NY: Theatre Communications Group, 1993.

BIBLIOGRAFIA EXTRA

Abramovich, Marina *Artist Body: Performances 1969–1998*, artista, Abramović; autores Abramović, Toni Stooss, Thomas McEvilley, Bojana Pejic, Hans Ulrich Obrist, Chrissie Iles, Jan Avgikos, Thomas Wulffen, Velimir Abramović; ed. inglesa (Charta, 1998).

Barthes Roland. *Image Music Text* Edition Stephen Heath 1977.

Fischer-Lichte Erika. *Estética de lo performativo*. Abada Editores; 2013.

Fischer-Lichte, Erika. *The transformative Power of Performance: A new Aesthetics*. London: Routledge 2008.

Hans-Thies Lemann *Teatro Postdramático* CENDEAC 2017.

Jones, Amelia. *Body Art/Performing the Subject*. First edition edition. Minneapolis: Univ Of Minnesota Press, 1998.

Lavander, Andy and Jen Harvie *Making contemporary theatre: International rehearsal processes*. Edit UNIV OF PENNSYLVANIA PR; 1st edition 2010.

Pitt, Cipriano-Argüello. *Nuevas tendencias escénicas : teatralidad y cuerpo en el teatro de Paco Giménez*. Cordoba, Argentina: Documenta/ Escénicas, 2006.

Scott, Graham and Hoggett, Steven *The Frantic Assebly Book of Devising Theatre* Edit: Routledge; 2009.

Shevtsova, Maria. *Introduction to Theatre Directing*. Cambridge University 2013.